

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:	
Melyben:	Wáskán:
1 hónap: 60 f.	1 hónap: 1 K - -
3 hónap: 1 K 80	3 hónap: 3 - -
6 hónap: 3 - 60	6 hónap: 6 - -
1 év: 7 - 00	1 év: 7 - -

Főszerkesztő és lapkladó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétfőnap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Szent István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes színek kaphatók: a díjbányászdokban.

A VÁRMEGYE NÉPOKTATÁSA 1912-BEN.

A központi statisztikai hivatal most tette közzé az ország népoktatási állapotáról szóló 1912. évi jelentését. Benne a vármegyére és városunkra vonatkozólag rendkívül érdekes adatokat találunk. Ez adatok annál fontosabbnak, mert azok vármegyénk és városunk kulturéletének biztos fokmérői. A vármegyében 1912-ben volt 235, a városban pedig 14 elemi népiskola. A vármegyére népiszkoláinak 54%-a, tehát a többsége osztatlan, a városban pedig egy osztatlan népiskola volt, a tanulónak azonban a vármegyében csak 28%-a, a városban pedig 0,8%-a járt osztatlan népiszkolába. A vármegyében működött 414 tanító, köztük 10 r. kath. vándortanító és 5 oklevélben, a városban pedig 69 ta-

nító, kik a vármegyében 27.700, a városban pedig 4250 mindennapi tanulót oktattak. Átlagos számítás szerint a vármegyében 67, a városban pedig 61 tanulóra esett 1 tanító, ami az iskolák nagy részének zsúfoltságára enged következtetni. A vármegyére összes tanköteleseinek száma 29.000, a városi pedig 4350 volt. Az előbbieket közül 4%, az utóbbiak közül 1,2% egyáltalán nem járt iskolába. A be nem írt tanulók 96%-a volt magyar és 76%-a katolikus a vármegyében s 100%-a magyar és 91%-a kat. városban, míg az összes tanköteleseknek csak 83%-a volt magyar és 71%-a katolikus a vármegyében s 99%-a magyar és 84% katolikus a városban. Ezzel csak jelezni akartuk, hogy merre van a jövőre nézve a sok teendő! Az iskolába nem járók közül a vármegyében 30%, a városban pedig 31% volt felmentve, ami korántsem azt jelent, hogy gyöngye elméjű lett volna a tankötelesek 1,0%-a a vármegyében és 0,4%-a a városban,

hanem inkább azt, hogy az iskolák helyi hatóságai könnyed nagylelkűséggel gyakorolták a felmentést.

Akik pedig be voltak írva, példátlan hanyagsággal látogatták az iskolát. Egy tanuló átlag 24 félnapot mulasztott a vármegyében és városban egyaránt, mely mulasztások közül a vármegyében 35%, a városban pedig 14,5% volt igazolatlan. Az előbbi számok korántsem tüntetik fel előnyös színben az ország szívében fekvő vármegyénket, mert az egész országban, melyben pedig a határ-vármegyék mostoha vidéke is bent foglaltatik, átlag csak 20 félnapot mulaszt egy tanuló és a mulasztásoknak csak 31%-a igazolatlan. A vármegyében ki volt róva 8900 K bírság, vagyis minden 100 félnap után 6,2 K és behajtatott mindössze 860 K vagyis a kirótt bírságoknak csak 9%-a. A város kényelme következtében a beiskolázás ezen eszköze a városban teljesen kiaknázatlanul maradt. Nyolc

hónapnál rövidebb ideig volt a tanítás a vármegyében 63 (27%), a városban pedig 1 (7%) iskolában s így a vármegyében a tanulók 24%-a, városban pedig 5%-a részessült fogyatékos tanításban. Csoda-e ezek után, hogy a vármegyében mindössze 800, a városban pedig 100 fiú nyert végbizonyítványt, ami pedig a jövő választójogának gyakorlása szempontjából nagyon is csekély eredménynek mondható.

Mindezeket dióhéjba foglalva azért tartottuk szükségesnek elmondani, hogy a hozzáértők látva az eredményt, tisztában lehessenek egy tekintetű azokkal a teendővel, melyek, e téren oly égetően szükségeseknek jelentkeznek.

Naptár.

November 21. Péntek.
R. Kath.: B. Assz. bemut.
Pro.: B. Assz. bemut.
Gör.: Sz. Mihály.
Nap kel: 5. 15. nyugszik 4 ó. 17.
Hold kel: 6. 53. nyugszik 1 ó. 8.

Gondolatok a tanulmányi esték után.

Írta: Hálnék Béla.

Sok fenséges, szép estének voltunk már tanúi a Szent István terem hatalmas íve alatt, de őszintén morem állítani, hogy kevésen érzett ki a szeretet, a megértés melege oly erősen, mint azon a három estén, melyeken a szociális missziótársulat lelkes tagjai játszottak szívnünk hurjain.

Játszottak? Igen. A hatalmas termet három napon át zsúfolásig megtöltő intelligens közönség átengedte lelkét, szívének érzéseit azoknak a kedvesen szónokló „növéreknek” és mindezt örömmel tette, mert érezte, hogy azok az előadások, nem külső formákba öntött szövegmegek, hanem erősen hevítő napsugaras kiverődésű és szeretetben átitott és szeretetből táplálkozó lelkiütközések, életütközések.

És valamint a napsugarak egy darabig birkóznak az előtűk terpeszkedő sűrű ködréteggel, de

azután áttörnek rajta és foszlányokká törnek, éppen úgy oszladozott sok lélekről, sok kedélyről a közönység köde, mikor feljűk áradt a szónokok lelkének pünkösdi melege.

Pedig kemény dolgokról beszéltek. Témájuk az emberiség küzdelmeinek örök tengerikigőgyója, a szociális bajok forrása, a nyomor kérdése volt.

Nem azért jöttek közénk, hogy eldöntsék, vajjon a Marx és Lassalle elmélet igaz-e, sem azt, hogy mi ezeknek a tudományos magyarázata és cáfolata, hanem ők Anna szocializmusát jöttek hirdetni. Aki a bethlehemi bölcsőtől keresztaligáig folyton ezt a nagy szociális munkát végezte.

„Szeresd felebarátodat, mint ön magadat, ez volt az ő programja és ennek a programnak olajját lengetik a missziós nővérek a társadalom sebestüljei, a nyomor rab-szolgái felett.

Es ezt a kérdést csak is így lehet megoldani, a nyomor ütötte fájdalmas sebeket csak a szeretet olajával lehet gyógyítani.

Tudom, hogy a nyomor a föld

színéről eltörölni nem lehet. Érzem az evangéliumi mondás vaskemény-ségét: *szegények mindig lesznek veletek*, de azt is tudom, hogy ha valahogyan bele akarunk fogni abba a nagy munkába, hogy *tűrhetővé* tegyük a nyomort, hogy erősekké tegyük annak elviselésére a vele küzdőket, azt csak a krisztusi szeretet melegével lehet.

Ennek a szeretetnek átvezetése a társadalomba: a legszebb és egyedüli szociális munka.

Es mert éppen erre tanítottak meg bennünket azokon a háromnapos tanulmányi estéken a missziós nővérek, őszintén hálásak vagyunk érte. Tudom, érzem, hogy azokon az előadásokon sok lélekből váltódtak ki nemes gondolatok, sőt talán elhatározások is. Valahogyan megértettük, hogy az intelligens társadalom eddig még nem vette ki részét ebből a munkából oly mértékben, mint azt ki kellett volna vennie. *Ha egy kis telemre-hívást rendezett volna kiki önmagával ott rögtön az előadások alatt, hányunkat töltöhetett volna el a nyugodt lelkiismeret öntudata?!*

Sokat írtak, szociológusok, kri-

minálisták vizsgálgták a nyomor pusztításait, ujabban maga a törvényhozás is komolyan foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, de életet, eredményeket kiváltó munkát csak azon az utakon haladva érhetünk el, melyeket feltártak előttünk azokon a tanulmányi estéken.

Foglalkozni a nyomorban levőkkel, felkieszni őket nyomorúságuk lanyáján — ez az a szociális munka, melyet azok a lelkes nővérek tőlünk kértek és szeretettel várnak.

Van már egy néhány intézmény városunkban is, melyek ezen célok szolgálatába szegődtek. Van két patronázs és egy Cselédotthon, van szegényeket látogató bizottság, mind meg annyi szép működési terv volna intelligens hölgyeink közül azok számára, kiknek lelkét megérintette a szeretet tüze. Különösen a *cseléd-ügy* terén volna égetően sok teendő. A vasár-és ünnepnapokon csoportosan utcázó leányok serege mintha kérne valamit a szociális munkát megértő hölgyeink jószágos szívéből. És volna még sok minden, hol segíteni lehetne.

SÖVEGJARTÓ JÁNOS VASZONARUHÁZA BARÁTOK ÉPÜLETE.

Nagy választék **ágy és asztalnemüekből**, csipkefüggöny, futószőnyeg, fehér és színes barget, **kanavász** és a többi LEGOLCSÓBB SZABOTT ÁRAK MELLETT.

Mai lapunk 4 oldal.

Városi közgyűlés.

Székesfehérvár szab. kir. városi törvényhatósága 1913. évi november 24-én délután 3 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyűlést tart. Tárgegyeztetés: Dr. Vermes Mihály és dr. Holly Géza bizottsági tagok indítványa a közgyűlés számára alkalmas terem kibérlése iránt.

A polgármester jelentése október hóról.

Az augusztus 25 és 26-iki, úgy az október 15-iki pánztárátadás jegyzőkönyvei.

A cs. és kir. 4. számú hadtestparancsnokságnak megkeresése a jelenlegi gyalogsági yakorioról szolgáló területnek más területekkel leendő kicserélése iránt.

A vízvezeték és szennyvízcsatornázási műveknek 1914. évi költség-előirányzata.

László Pál vezetéki és szennyvízcsatornázási üzemi mérnök veglegesítése.

A városi leányiskola és a felsőbb leányiskola vízvezeték és csatornázási berendezésének elkészítése.

A vadászati jog bérbeadására vonatkozó szabályrendelet-tervezet és árverési feltételek tárgyalása.

Az év végén sültésesség vált póthitelek megszavazásának ügye.

Auerbach Gábor, Geiszt József vezetőtanítók, továbbá Füzü Arpádó tanítónő helyettesítésével felmerült 539 K 50 f. költségre fedezet kijelölése.

A Gáz és Csonka-utca szennyvízcsatornázási munkáinak Pénzes Imre vállalatába bocsátása.

A József-utca alagsoratornázási munkáinak Pénzes Imre vállalatába a következő munkáinak Bognár István vállalatába bocsátása.

Es mikor ezen gondolatokon megregnek, érzéseim megint visszaviznek azokra a feljeltetetlen estékre, oda, ahol mindezekre olyan szépen buzdítottak, nemcsak szóval, hanem inkább életükkel azok a missziós nővérek.

Mert hát kik ők? Talán az élet hajótöröttjei? talán csalódások, zátonyra jutott boldogság siratói? talán olyanok, kik más téren nem tudnának érvényesülni? Bészégettem velük és onnét tudom, hogy egyik tanári, tanítónői diplomáját, a másik puha, csendes, úri családi fészket, a harmadik biztos életpályát hagyott ott, hogy elsőrangú munkaeurjuket, úde fiatalágukat vigyék a nagy krisztusi szeretet inspirálta szociális munkába.

Es ezért becsülöm én annyira őket és ezért fog majd előtük — nem előtük, munkájuk előtt meghajolni nemcsak a nyomor sebzteteinek hálás serege, hanem a társadalom elismerése is.

Mert hiszen kényelmesebb volna nekik is, ha fáradsággal szerzett diplomájukat, munkaeurjuket aprópenzre váltva kamatoztatnák, szabadidejükben zsebkönyvnek, teniszzenének és páholyból hallgatnák a körüldöttük zajló nyomor néma jajgatásait — s telán akkor nem mosolyognák le őket, kik hozzájuk felemelkedni nem tudnak.

Hiszen lemosolyogni, cinikus kijelentésekkel munkájukat letárgyalni, azt lehet. De hiszen a világ mindig eszteleneknek tartotta az ilyeneket. Krisztust is, ki meglesztette

Az Arpád utca elkészült szennyvízcsatornázási munkáira kormányhatalosi jóváhagyás iránt újabb felirat intézése a belügyminiszterhez.

Somogyi Miklós utcafélyelőg kérelmére kavi 70 K fizetésének 1914. január 1-től havi 90 koronára leendő felemelése iránt.

Auerbach Nándor Selyem utca 22 sz. telkéhez az utatérből 8 □ ölnök terjedéként a 15 K-ért eladása.

A központi választmányának 1914. január 1-től újabb 3 évre megalkitása.

Major István városi írnök kérelmére néhai Szalay József közigazgatási kiadó hosszabb idei helyettesítéseért jutalom megszavazása iránt.

Matteis Mihály anyakönyvezető kérelmére az 1912 évi anyakönyvi kivonati díjak felének átengedése iránt.

Néhai Hegyi János volt városi díjnok özvegyének kegydíj iránti kérelme.

Szűts János I. rendőr kérelmére nyugdíjánál 2 évi millenárís kedvezményben részesítése iránt.

A városi bakteriológiai intézet felállításának ügye.

A városi szülésznőknek 200 K fizetés emelés iránti kérelme.

Asztalos Anna városi szülésznőnek kegydíj iránti kérelme.

Teleki Sándor tanító részére vezetőtanítói helyettesítésért 200 K jutalom megszavazása.

A felsőbb leányiskola első és második osztályában a német és francia nyelvnök 480 K költséggel két csoportban leendő tanítása.

A város 3 mozgófényképes színházi engedélyének bérbeadására a tanács által kötött szerződés tudomásul vétele.

Rehorska Vilmos felebbezése a háztelke végén levő csatornaparton ideiglenes építés iránt beadott kérvényételutasító tanácshatározatellen.

Lábényi Palkovics Katalin és gyermekei szabályrendeletellenes telekeldarabolási ügye.

magát, sz. Erzsébetet, ki kastélyából kórházat csinált, szt. Vincét, ki a lenelcek után járt, sz. Katalint, aki pestises betegeket ápol, Xavéri sz. Ferencet, aki lemondott katedrjáról és elment Japánba kulturált teremteni, Klavér Pétert, ki egész életét a szerccsen rabszolgáknak szentelte, Lincolnt, ki nem röstelt a sárba menni, hogy egy ott vergődő sertést kihuzzon, de aztán felszabdíította Amerika rabszolgáit.

Es vajjon nem ezek munkája nyomán fakadt több megértés, nem általuk lett-e kevesebb a nyomor és harmonikusabb a társadalom?!

Ezekre a nyomokon lépkednek szerény lépésekkel a misszióúrslat tagjai. Ezekre a nagy gondolatokra nyitottak reá sokunknak lelkeiben azon a háromnapos kurzuson.

Es megértettük. Tudom, hogy nagyon sokaknak szive velük érzett, velük dobbant. Becsületére vált Székesfehérvár intelligens közönségének, hogy oly szép számmal hallgatta, de még inkább becsületére vált, ha követi őket. Követi azon az uton, melyet ítéto lelkük, vezérik, atyjuk, Proházska püspök úr nagy szíve mutat, melyen az ő leányai már járnak és mely felé minket három napon át hívogatta: a nyomor mélyiségét köztit a szeretet nagy, krisztusi munkájának magasságát felé.

Számukra némes fáradozásukért és a legértékesebb jutalom, számunkra pedig a tanulmányi esztékből merített legdrágább haszon.

Maron István főszámvevő jelentése az 1911 és 1912 évi bányapénztári számadásokra felt észrevételei megszüntetése tárgyában.

Hódmezővásárhely felirata a fegyvergyakorlatoknak április és szeptember hónapokra helyezése iránt.

Nyáry Béla és Nagy István fogadóügynökök részére 100—100 K fizetési előleg engedélyezése.

A vízvezeteki és szennyvízcsatornázási szabályrendelet módosítása.

Soltész Ernő gimnáziumi tornatanár fizeteskiegészítéséhez a városnak szerződéseszerű hozzájárulása.

Szabó Ernőné kérelmére budai ut 4 sz. alatti telkéből 35 □ ölnök díj mentesen leendő átengedése iránt.

GYÜLÉS ABALATONVIDÉKI VASÚT ÜGYÉBEN.

A balatonvidéki vasútnak városunkba való bevezetése ügyében nagyfontosságú értekezlet volt tegnap délután a városházán. Az értekezleten, melyet dr. Saára Gyula polgármester hívott össze, illetékes tényezőkkel fogják hivatalosan tárgyalni azokat az akadályokat, esetleg feltételeket, melyek idevonatkoznak s egyuttal fölvetik a módját az akadályok elhárításának és a további lépéseknek.

Budapestről a Máv. és DV. igazgatósága, Szombathelyről a vasuti üzletvezetőség és Tapolcáról az ottani állomás képviselteti magát, de meghívott a polgármester több előkelőséget, akik jóakaratu támogatásaikkal igen sokat tehetnek városunk javára ebben az ügyben. Dr. Proházska Ottokár megyéspüspök gr. Széchenyi Viktor főispán és Keller Izsó az államépítészeti hivatal főnöke kimentették távolmaradásukat, de egyuttal mindannyian a legmesszebbmenő támogatásukról biztosították a várost. Az értekezletről lapunk holnap számbában részletes tudósítást hozunk.

A Katholikus Népszövetség 9. füzeté most jelent meg gazdag tartalommal. Sok közhasznú cikket tartalmaz. Ismerteti a választói jogot és annak gyakorlásának módját. Védelmezd a hitedet cím alatt dr. Vass József ír a liberalizmusról. A munkásbiztosítás és a kisiparosok című közleményben az ipari munkásoknak. Termesszünk több takarmányt címűben pedig a mezőgazdáknak ad praktikus tanácsot. Kiegészíti ezeket egy tárca és néhány közérdeklő gyakorlati jogeset megoldása. A szép kiállítású füzetet a Katholikus Népszövetség tagjai ingyen kapják. Tagdíj 1 korona. Aki még ez évben beiratkozik, ajándéku! közegetje azonnal az értékes 1914. évi naptárt. Tessék jelentkezni egy levelező lapon ily címen: Népszövetségi iroda, Helyben. Szent István-tér 1. A tagdíjat a jelentkezés után az illető utca csoportvezetője szedi be.

HIREK.

A vízvezeteki üzemfélyelő bizottság szerdán délután 4 órakor ülést tartott, melyen a kezelési szabályzatot tárgyalták. Erdemleges határozatot nem hoztak, csupán elvi megállapodásra jutottak abban, hogy egyrészen a győri, másrészt a kaszai szabályzat mintáját fogadják el. A befizetés a városi pénztárnál történik, a könyvelést pedig a városházán végzik külön helyiségben. Az üzemfélyelő bizottság teljes mértékben ellenőrzést gyakorolhat, de végérvényes határozatot csak a tanács hozhat.

A szövetkezeti huscarnok fejlődése. Hogy mily nagy szükség volt városunknak erre a fontos intézményre, bizonyítja az a fejlődés, melyet a huscarnok rövid három heti fennállás után elért. Legutóbb arról adtunk hírt, hogy már a piacon felállított szövetkezeti sátorban is árusítanak jó és olcsó sertés-húst, most pedig arra hívjuk fel olvasóink figyelmét, hogy szomtattól f. hó 22-től kezdve nemcsak sertés és birkahúst, hanem marhahúst is mérnek ki a Deák Ferenc-utca 4 sz. alatti szövetkezeti huscarnokban.

A korszakos szocialista munkásokat felhívja az igazgatóság, hogy 23-án, azaz vasárnap délelőtt háromnegyed 11-kor Távirde-utca 6. sz. alatti helyiségükben minel nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Mulatság. A katolikus földműves munkásság f. hó 23-án azaz vasárnap este 8 órakor a Távirde-u. 6. sz. alatti helyiségében táncmulatságot tart.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik Istenben boldogult szerettét jó rokonunk, Szelke Mária elhunytá alkalmából részvéttüket bármimódon nyilvánítani szivesek voltak, észinte hálás köszönetünket. A gyszölte rokonok.

Katalin-bál Ercsiben. Az Ercsii Katholikus Kör Vigalmi Bizottsága 1913. évi november 22-én (szombaton) a kör összes helyiségeiben könyvtára javára serperintincsatával egybekötött zártkörű Katalin-bált rendez. A zenét Hosszu Pista zenekara szolgálta. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj személyenkint 1 korona. A tiszta jövedelem a kör könyvtára javára fordítatik, amely nemcsak célra az elnökség a felülfizetéseket köszönettel fogadja és hirlapilag nyugtázza.

A mozi zenekara. Magát a gyönyörű új mozgófényképszínházát majd csak a megnyitói előadás után ismertettük, de a zenéről, illetve a zenekaráról, mely szerdán este tartotta az első próbáját, már most szólhatunk. Bárna mondhatjuk, hogy minden előadás az Apollóban egyuttal koncert számba is megy, mert az anyagi áldozatok árán szerződötett zenekar tagjai mind-képzelték elő-kelöhelyről jött zeneészek. A zongoráról a karmester úr s rajtakülvil egy l. és egy II. hegedűs, továbbá egy gordonkásból áll a quartett, melynek precíz játéka a zeneért intelligens közönségnek is gyönyörködtetésére szolgál. Músortak szintén előrendül, többnyire operákat fognak játszani.

Telefon 224

A megyebizottsági választások. Polgárdin f. hó 17-én megyebizottsági tagokká választották: gróf Batthyány Gyula, Radnai Sándor és dr. Császár János.

Kimutatás. Az „Egy virágszál” gyűjtést rendező bizottság f. hó 8. napján tartott ülésében összeszámolta a gyűjtő perselyek összes tartalmát és megállapította, hogy azokból befolyt: 466.17 K, a tételtek-nél elhelyezett 3 urna tartalma 8.42 K; gyűjtőveken befolyt adományok: 130.20 K, összesen 604.79 K, kiadás volt: 104.59 K, tiszta bevétel: 500.20 K. Ezen összeg fele: 250.10 K, beküldött a József kir. herceg Szanatórium Egyesületnek, másik fele: 250.10 K, a Székesfehérvár városi és Fejérmegyei tuberkulózis ellen védekező Egyesületnek. — November 10-iki kimutatás után adakoztak még az „Egy virágszál” céljaira: Bárdy Mándorfi család 20 K, Kereskedelmi kaszinó gyűjtése 15 K, Schlésinger Sándorné és dr. Pajzs Gyula 10—10 K, dr. Fiáth György és dr. Horváth Kálmán 5—5 K, dr. Löwy Márk 3 K, dr. Schlama dinger Jenő, dr. Szűts Gedeon, dr. Kárdos Jenő, Balázs Szilárd, Lövinger 2—2 K, Lukács Sándor, dr. Fuchs, Sik, Klein, Strasser, Ronseberg, Reich, Melcer, Luria, Schmelzer, Reich, Pick, Wolf, Pick 1—1 K. A szíves gyűjtőknek és jöleltű adakozóknak hálás köszönetet mond a gyűjtést rendező bizottság.

Azzal valódnak a szakértők. hogy néham minden férfi öltöny, nadrág, divatmellény, felöltő, kék és fekete szövet, trickó vagy kabát posztó, ha annak métere 5, 6, 7, 8, korona is, az valamennyi angol ké szítményű. Pedig nem úgy igaz, mert van választék magyar gyártmányból is, amely szintén tisztá gyapjú és olcsó. A maradékokra vonatkozólag pedig azt adom feleletül, hogy megtörténik némely kereskedésben, hogy a régi hibás vagy rossz szövetek össze lesznek vagdalva azért, hogy azokon könnyebben tudhassanak, de az én posztóüzletemben állandóan nagy a kereslet is így mindig van 20—30 öltönyre való finom divatszövet maradék, amelyeknek méterét 5 koronáért árusítom ki. Rudbányai Imre.

Zsebmetszés. A sárbogárdi álmóvesen Nagy Józsefné pinczehelyi asszony zsebéből kiloptak 250 K-t. Az asszony midőn észrevette káro sodását, nagy patálját csapott, a csendőrök nyomban keresték is a tettest, de eredménytelenül. Óvakodjunk a zsebtolvajoktól.

Sötét hűn. Liska Lidia Acsá-hoz tartozó máriamajori 60 éves asszonyt letartóztatták a csendőrök mert másokon tiltott műtétet vég-zett.

Na játsz a fegyverrel. Molnár István 11 éves bicskei fiu a mezőn főbert pisztollyal lövöldöz-töt s az eltévedt „golyó” Koháry Mária 12 éves leány nyakába fűrö-dött. Sérülése súlyos.

Aki szép karácsonyi ajándékok akar beszerezni, olyat, amelynek nem-csak pillanatnyi hatása van; hanem egy egész évre elegendő szórako-zást nyújt, az kérje ingyen és bér-mentve a Szent-István-Társulat 3. számú képes Irodalmi értesítőjét, nehogy haszontalan és értelmetlen dologra adja ki pénzét. A Szent-Ist-ván-Társulat (Budapest, VIII.; Szent-királyi-utca 28) mindenkinék, aki egy levelezőlapon kéri, szívesen küld ilyen irodalmi értesítőt.

Átalakítják a rózsakerti uszo-dát. Porténgerbenfürdők, mert kény-telen fürdőni Székesfehérvár népe a nyári hónapok alatt. Kivétel ké-peznek persze azok a szerencsések, akik elmehetnek fürdőhelyre túllüni és új erőt gyűjteni. Akik iltthon ma-rádnak, azok bizony az utóbbi é-vekben nélkülözték a szükséges egészséges szabad uszodát, ami mégis egykicsit pótolná a nyaralás hiányát. Az Árpádfürdő négy fal közötti uszodája kicsiny és drága; a malomcsatornafürdő sem alkal-mas; a rózsakerti fürdő szép tágas helyiség, lombos fak között van igen kitűnő fürdő lenne, ha jókar-ban tartanák. Pár év óta azonban — mióta a város — rettenetes ál-lapotban van. A férfiuszodát a múlt évben úgy ahogy megjavították, a női uszodát azonban javítás helyét lezárták. Ez egyszerűbb is, költsé-get sem igényel. Mint most örö-mmel értesülünk, a jövő nyárra ki-javíttatja a város a női uszodát is. A mérnöki hivatalban már készül-nek is a tervek, sőt a napokban egyik mérnök már fel is mérte az uszodát. Talán csak lesz belőle most már valami az olcsón és jól fürdőni akaró közönség öröme-re.

Nem tudja Ön meg, hogy férf-i szövetet legjobbat és különösen most, saison után, maradékokban legutányosabban Keresztes Zsig-mondnál vehet? 10—10 koronás szöveteket 5 től 9 koronáig kaphat. Való angol és legjobb belöldi gyár-mányok. Téli kabát, nadrág és fel-öltő szövetek.

Sport. A székesfehérvári ker. keresk. alkalmazottak „Egyetértés” torna csapata f. hó 21-én kezdti meg torna és birkozó óráit a Deák Ferenc-utcai iskola tornatermében. Órák: hétfőn, szerdán és pénteken este fél 9-től fél 11-ig.

Szökött tűzér. Bartos István 4-es tűzér Budapestről megszökött ezredétől s koldus ruhában gyalog igyekezett Pécsre. Nem messze mehetett, mert Százhalombattán épen koldulás közben elfogták a csendőrök. Visszaviszik ezredéhez.

Karácsony előtti csoda. Aján-lom minden kereskedőnek megvé-telre, ajánlom asszonyoknak és leányoknak a most újonnan érke-zett szép válogatott női divatos kosztüm szöveteket. Fél árban vet-tem, fél árban károsítom. Métere 2'50, 3, 3'50, 4 és 5 korona Rud-bányai posztóüzletében.

Allatgyógyászat. Sukorón, Pákozdon és Seregélyesen fellépett a ragadós száj- és körömfájás.

Megvettem készpénzért sok őszi és téli nőiszövetet, melye-keik meglepően olcsó áron áru-sítok, amíg ezen tétel tart. Ki-váló jók úgy színben, mint mi-nőségben. Ezekből mintákat vi-dékre készséggel küldök. Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete Szent Imre-utca, barátok épülete áttellenében.

Vegye ki Gebauer Testvérek régi üzlethelyiségét, Kossuth-u. 9 Két szobas lakással azonnal kiadó.

Mindennemű drogeriai cik-keket ALBA drogeriában ve-gyünk.

Hiteliszóvetkeztetnél Deák Ferenc-utca 4. sz. a üzletében I. rendű sertés húst kapható 1 K 50 fillérért.

Legfinomabb tartós jöminő-ségű TEA VAI 1 kg. 90 fillér. Csak a Botegában kapható.

Birkó J. utoda Üllő József süttő-déjében kenyérsütések d. e. 9 órá-tól d. u. 3-ig és sötétmenny külön-legeségek megrendelése elfogad-tatik.

Fogak. Kovács Dezső fogá-szati műtermében Székesfehérvár Nádor-utca és Basa-utca sarak, Gebhard-ház. Telefon 332.

Délutánonként meleg tüstölt busok, kiváló minőségű hentes-árúk. Marschallnál Kossuth-utca.

Tea. 100 gr császárkeverék 140 kor. 50 háziartás tea — 70 50 — 40 1 kg. 1 doboz angol tea 14—

Kapható: FIUMEI kávébehozatal Székesfehérvár. — Telefon: 250.

REGÉNY.

Csejthevár asszonya.

Regény a XVII. századból. Németből fordította: Sebestyén József. (69)

Oh a szerencsétlen leány! De mit ér ez a hiábavaló sajnálkozás és sopánkodás? Vagy talán van csak egy fél csészére való vér is a mosakodásra? Ez az üveg pedig itt tele van és ren-delkezésre áll!

Amde ez a vér nem meleg s így semmi hasznát sem vehetem!

Erre is számítottam — felelt hir-telen Sybill — hoztam magammal illatos növényi nedveket, melyek teljesen pótolni fogják a vérhiányzó melegséget és helyettesítik a nap-fölkeltést. Erre néhány kis üveget hozott ki zsebéből, az asztalra helyezte és hozzálatott a vér föl-melegetéséhez.

Az üvegből egy ezüst edénybe öntötte a vért és egy melegítő fölé helyezte az egészet, aztán a maga gyártotta növényi nedveket töltötte a csészébe. S várt nyugalommal, míg a vér a csészében pezsegni kezdett. Dóra izgatottan leste Sybill minden mozdulatát, s mikor a vér már elég melegnek mutatkozott, mindkét kezét a vérbe mártotta és megmosta vele arcát.

Az első két szerencsétlen áldozatot sűrű egymásutánban kö-vette a többi. A csejthevári vig leányzókat csendesekké lettek. Nem hangzott fel többé bennük az a kedves, hangos leány kacaj, mely az egész várat oly élénk-ké, oly vonzóvá tette. Csendesség ilte meg a szobákat, szomoru csendes-ség, melynél csak a gyanu volt halkabb és némább, mely a szí-vekbe belopózott.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetandók.

Egy ügyes fiu vagy leány felvétetik Va-dász tőzsdéjében Budai-ut 6.

Egy jó forgalmu kávéház, igen szép, kényelmes lakással közel a vasúthoz és a vá-sártérhez családi viszonyok nuatt kedvező feltételek mellett kiadó. Adony, óv. Wes-sely Józsefné.

Budapesti szanatóriumban évekig dolgo-zott masszázsozó, vizgyógykezelő, szépség-ápolónő ajánlkozik a nagyérdemű hülygő-zőnségnek: Peredyne Olej-u. 2. Telefon 211.

Nősszót és vasalást házhoz elvállalok. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes-feljárásu varróné házakhoz ajánl-kozik. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadóhivatal üzenete.

Ahik a hét végéig elő-fizetésüket nem rendezik, azoknak a lap kioldását beszüntettjük és a hátra-léket postai megbízással fogjuk behajtani.

Husárusítás a piacon.

A tisztelt vevő közön-ség szíves tudomásá-ra hozom, hogy folyó hó 22-től kezdve a piacon a hatósági hus-szék mellett sátorban naponként első minü-ségű marhahúst tete-mesen leszálított ára-kon fogok árusítani. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Jávor György mézsáros.

Szechenyifővárosi szab. kir. város

APOLLO mozgófénykép-színháza

Csütörtökön, november 20-án tartja meg-nyitó előadását.

Előadások: D. u. 6 Este 9 órakor.

A csütörtöki műsor:

1. Páthé újság.
2. Maxi a zongora mű-vész. (Humoros.)
3. Nápoly és kőnyéke. (Színes tájkép.)
4. A fekete gyémántok. (Színes dráma 3 felvonásban.)
5. Női viseletek Svajczban.
6. A Kurszki kozákezed gyakorlatai.
7. Piti uriember. (Hum.)

Jegyek mindkét előadásra váltí-hatók Krausz Verona" dohény-fűzsdéjében és az Apollo jegy-pénztáránál csütörtökön d. e. 10 óratól 12 óráig és délután 4 óratól kezdve.

Tárgas műhely azonnal kiadó Széchenyi-utca 26. sz. alatt.

Nagyszemű ribizke termő bokrok csomóként 10 fillér, nagyfajta, kitűnő ízű számaca (földi eper) palánták (5 db. 8 fillér; 10 db. 14 fillér; 50 db. 60 fillér; 100 db. 1 korona 60 fillér) — kaphatók Széchenyi-u. 26.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhosszállítva: l. r. poroszszent 4.40, szápári szent 2.80, palotai szent 1.40, aprított tűzfát 3.20. l. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készítetnek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.
Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár Nádor-utca, Tóttényi-ház.

Tojnamegyében vasut közelében egy 200 holdas jó minőségű földbirtok kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

200 holdas
kitűnő buzatermő birtok fővonal mentén Székesfehérvár közelében olcsón a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

KALOZON

egy kitűnő forgalmu vegyeskereskedés sarokházban, trafikkal, kismértékben való italmérési joggal, négy padlós lakoszobával, konyhával, nagy raktár helyiséggel, pincével, melléképítményekkel jutányos áron szabadkézben eladó.

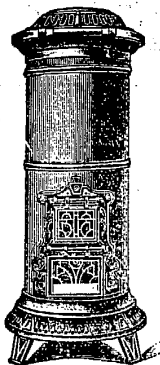
Felvilágosítást ad

Pál F. József

Káloz, Fejérm.

Há azt akarja, hogy barsonysima, szép kezei legyenek használjon **BENZOE TEJKREMET.**
Kapható **STEINER BÉLA** drogériájában.
Kossuth-utca 7. — 1 tégely 40 fillér.

Kályhát, takaréktűzhelyeket

mielőtt bárhol venné, nézze meg a raktáromon levő **Welzel és Pető** féle szabadalmazott füstemesztő és folytonegő legújabb hályhakat, melyek ezideig legelőkeltebbek, a fűtésnél legolcsóbbak, bármely hazai barna vagy Trifauli szénrel elérjük a legnagyobb hőfokot és így a tüzelő ezen hályhákban a leggazdaságosabb.

Kapható:

Knazovitzky Elemér
vaskereskedésében, hol a kizárólagos főraktár és képviselő van. **Nádor-utca.**
Kérjen árjegyzéket. Gyár Székesfehérvár.

Kaszás Lajos

A Magyar Vendéglősök Országos Egyesületének v. elnöke

ÁTVETTE

A MAGYAR KIRÁLY

szállodát, vendéglőt és kávéházat

melyet modernül renoválva a legnagyobb figyelemmel és szoliditással vezet tovább.

Elsőrangú tiszta szobák, finom ételek és italok.

Pontos kiszolgálás.

AZ ÚJ HERCEGPRIMÁS ARCKÉPE.

(MÁSODIK KIADÁS.)

A Katolikus Sajtóegyesület kiadásában megjelent és kapható **CSERNOCH János dr. hercegprimás és esztergomi érsek művészi kivitelű hellogravúr**

ARCKÉPE

Az igazán nagyvonalú és műizléssel készített pompás kép a hercegprimás sajátkezű aláírásával kötféle nagyságban kapható: a kisebbik 30—40 cm. a nagyobbik 40—50 cm.

ára 4 korona. | ára 7 korona.

A nagyobb alak **SZINES KIVITELBEN** is kapható, ennek ára 11 korona.

A képek izléses, finom keretben is kaphatók.

A 30—40 cm. nagyságú kép 5 cm. széles hárs-, éger-, paliszander-, mahagoni- vagy tölgyfakeretben, arany szegéllyel 8 koronáért.

A 40—50 cm. nagyságú kép 7 cm. széles hárs-, éger-, paliszander vagy mahagoni-keretben 13 koronáért (a szines kivitelű 17 koronáért), tölgyfakeretben, szintén arany szegéllyel 14-50 koronáért, a szines kivitelű kép 18-50 koronáért rendelhető meg. — Csomagolás és portó fejében s keretzetben képeknél 50 fillér, a keretzett képeknél 1-20 korona fizetendő.

A tiszta jövedelem a Katolikus Sajtóegyesület céljaira fordíttatik. Megrendelések az összeg előzetes befizetése mellett a Kath. Sajtóegyesület központi irodájához Budapest, Ferenciek-tára 7. sz. intézendők! — A keret nélküli képek ugyanilyen feltételek mellett kaphatók a Szent István Társulat könyvkereskedésében is. (Budapest Kecskeméti-utca 2. szám.)

Aspirin

tabletták

fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer:
A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.

Veszprémi kiállításon 1904.

Eremmel kitüntetve!

Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: **EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.**

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,**

részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	..
Harmoniumok	70	..
Cimbalmok	70	..
Cimbalmok pedállal	130	..

10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközölhetők.

HEIN MÄRTON

Dunántul legnagyobb hangszerkészítő telepe.

Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.